

*Конфликт туралы ұғым,
конфликтологияның
теориялары*

Тексерген:

Орындаған: Ержан А.С

Тобы: 401-ҚДС

Астана 2018 жыл

ЖОСПАР:

- 1. КОНФЛИКТИ ЖАЙЛЫ НЕГІЗГІ ҰҒЫМ.**
- 2. КОНФЛИКТИНІҢ ТҮРЛЕРІ.**
- 3. КОНФЛИКТИНІҢ ПАЙДА БОЛУ СЕБЕБІ.**
- 4. КОНФЛИКТИДЕН ШЫҒУ ЖОЛДАРЫ.**
- 5. ҚОРЫТЫНДЫ**
- 6. ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР**

□ Конфликт –

тұлғааралық немесе адамдар тобы әрекеттесуі мен қатынасуы кезінде, олардың ойлары мен ықпалдарының бір немесе бірнеше сәйкес емес, қарама-қайшы келуі салдарынан, негативтік не эмоционалдық әсерден екі жақты да уайымға, қобалжуға әкелуі.

Конфликт жайлы негізгі ұғымдар

- ▣ **Е.М.Бабосов :**”Әлеуметтік шиелініс – түрлі әлеуметтік қауымдастықтардың, мемлекеттердің т.б. арасындағы мүдделерінің, мақсат, даму бағыттарының қарама-қарсылығынан немесе мәнді айырмашылықтарынан шығып асқынған түрі ”.
- ▣ **А.Смит:** ”Тартыстың негізі - қоғамдағы таптық бөлінушілік пен экономикалық бәсекелестік”.
- ▣ **Аристотель:**”Әлсіздер әр уақытта теңдікке ұмытылса, басшылардың ойына бұл туралы кіріп те шықпайды”.

Конфликт

```
graph TD; A[Конфликт] --> B[Конструктивті]; A --> C[Диструктивті];
```

Конструктивті

Диструктивті

Конфликтінің түрлері

Конфликті болып жатқан жайларға қарай:

- **тұлғааралық шиеленістер;**
- **тұлға және мекеме арасындағы шиеленістер;**
- **жеке топтар арасындағы шиеленіс;**
- **мекемелер аралық шиеленіс.**

□ Конфликттық жағдай дегеніміз - бір немесе бірнеше жақтың арасындағы белгілі бір маселені шешуде әр жақ өзіннің дұрыстығын дәлелдеу кезіндегі пайда болатын қарама қайшылық.

- Даудың қайшылықтарының құрамдас бөліктері - бөлек мақсаттар, көзқарастар, ойлау түрі, маселені шешуде бөлек жолдар, жеке қызығушылықтардың пайда болуы болып табылады.
- Даудың күйінде дау анық немесе анық емес қолдайтын немесе болатын әлеуметтік өзара әрекеттесулер, бұл субъекттер даудың тараптары.

Конфликтіні шешу жолдары

- Ашық және нәтижелі қатынас жасау, проблеманы жанжақты талқылауға даярлық, конфликттік жағдайдан шығу жолдары туралы ұсыныстарын, болған жағдай туралы өз түсінігін, мүдделерін ашық әділ түрде айтуы.
- Біреудің толық немесе жағалау бағынуы;
- Үлкенге келу (компромисс)

тұрақтылық;

*Конфликті
кезінде
тұлғаның
маңызды
мінездері*

*қиын сәтте
тез шешім
табуы.*

*өзін-өзі
ұстай білуі;*

*К.Томастың айтуы бойынша
конфликтіні бақылау мен басқарудың
бес түрлі әдісі бар:*

- **Жарысу (бәсекелестік);**
- **Бейімделу;**
- **Компромисс (ымыраға келуі);**
- **Қашу;**
- **Одақтасу.**

үрейленушілік

*Тұлғаның
эмоционалдық
қасиеттері
жинақы болуы
керек:*

қыңырлық

агрессивтік

*тітіркенгіш
тік*

Даудың оң әсері

- Сезімнің процессін жылдамдатады;
- Пікірлестердің біріктіруіне алып келеді;
- Бәсеңдікке мүмкіндік туғызады және екінші жоспарға дау жеңіл-желпі басқа жылжытып қояды;
- Басымдылықтардың қоюына мүмкіндік туғызады;
- Эмоциялардың конструктивтік шығуын қауіпсіз және тіпті сақтағыш клапанның рөлді айнасы;
- Көптеген мәселелердің шығуына, олардың шешілуіне көмектеседі;
- Ісәрекеттің тиімді жолдарының пайда болуына;

Даудың теріс әсері

- тараптардың айтылған мүдделеріне қауіп туады;
- ол тең құқықтық және тұрақтылық қамтамасыз ететін әлеуметтік жүйеге қатер төндіреді;
- өзгерістердің тез жүзеге асыруына кедергі келтіреді;
- қолдауды жоғалтуға алып келеді;
- адамдар ұйымды құрады, бас тартуға мүмкін емес және ашық арыздарды байланыстырады;
- әлеуметтік психологиялық климаттың нашарлауына алып келеді;
- адамның жүйке жүйесіне әсер етіп, күйзеліске ұшыратады;
- Көптеген адамның тікелей жұмысындағы міндетін орындауда көңілінің бөлінуі.

Қорытынды:

КОНФЛИКТ – (ЛАТ.ТІЛ. CONFLICTUS- ҚАҚТЫҒЫС) – КҮРДЕЛІ ҚАЙШЫЛЫҚТАРДЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ, ҚАРАМА-ҚАРСЫ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТАРДЫҢ ҚАҚТЫҒЫСТАРЫ, КҮШТІ ЭМОЦИЯЛЫҚ КҮЙЛЕРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ӘР ТҮРЛІ МӘСЕЛЕР БОЙЫНША ӨЗАРА ТҮСІНІСТІКТІҢ БОЛМАУЫ.

«ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ СӨЗДІК» КОНФЛИКТІНІ «ӨТКІР ЭМОЦИЯЛЫҚ УАЙЫМДАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ, ҚИЫНДЫҚПЕН ШЕШІЛЕТІН ҚАРАМА-ҚАЙШЫЛЫҚ» ДЕП АНЫҚТАЙДЫ.

- **КОНФЛИКТ БІР ЖАҒЫНАН, ЖАСҚА БАЙЛАНЫСТЫ ҚАЙШЫЛЫҚТАР РЕТІНДЕ (Л.С.ВЫГОТСКИЙ) КӨРСЕТІЛСЕ, ЕКІНШІДЕН- ҮЙРЕНУДЕГІ ШЫНАЙЫ ҚАЙШЫЛЫҚТАР РЕТІНДЕ (Л.С.ВЫГОТСКИЙ, Д.Б.ЭЛЬКОНИН) КӨРІНЕДІ. ЕКІ ҚАЙШЫЛЫҚТАР ДА БАЛА МІНЕЗ-ҚҰЛҚЫНЫҢ ТАБИҒИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ФОРМАЛАРЫНЫҢ ҚОСЫНДЫСЫНДАҒЫ ҚОЗҒАУШЫ КҮШ РЕТІНДЕ ҚАРАСТЫРЫЛАДЫ.**
- **КОНФЛИКТОЛОГ – КОНФЛИКТІДЕ ДЕЛДАЛДЫҚ ЖҰМЫС ШЕБЕРЛІГІН МЕНГЕРГЕН, КОНФЛИКТІЛІ СИТУАЦИЯНЫ КОНСТРУКТИВТІ БАСҚАРА АЛАТЫН ШЕБЕР.**

Пайдаланган әдебиеттер тізімі:

- 1. А. В. Дмитриев, Конфликтология, Москва, Гардарики, 2001, 221-230 б.*
- 2. А. В. Дмитриев, Конфликтология, Москва, Гардарики, 2001, 221-230 б.*
- 3. А. Я. Анищук, А. И. Шипилов, Конфликтология, Москва, Юнити, 2004, 474-477 б.*
- 4. А. Я. Анищук, А. И. Шипилов, Конфликтология, Москва, Юнити, 2004, 474-477 б.*
- 5. <http://www.aaa.kz/>*
- 6. <http://flb.ru/material.phtmlid/>*
- 7. <http://www.diplomrobit.ru/>*